

Sygn. akt I C 29/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kwidzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sądu Rejonowego Alicja Tułodziecka
Protokolant:	staż. Agnieszka Cielątkowska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2016 r. w Kwidzynie

na rozprawie

sprawy z powództwa T. W. i A. W.

przeciwko W. K.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. w całości pozbawia wykonalności postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 25 listopada 2014 r., sygn. akt XV Ns 397/14, zaopatrzone w klauzulę wykonalności z dnia 02 lutego 2015 r., zasądzące od powodów A. W. i T. W. na rzecz pozwanego W. K. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

II. zasądza od pozwanego W. K. na rzecz powodów A. W. i T. W. solidarnie kwotę 243,90 zł (dwieście czterdzieści trzy złote dziewięćdziesiąt groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Alicja Tułodziecka

Sygn. akt I C 29/16

UZASADNIENIE

Powodowie T. W. i A. W. w pozwie wniesionym przeciwko W. K. domagali się pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku z dnia 25 listopada 2014 r. (sygn. akt XV Ns 397/14) zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 02 lutego 2015 r. zasądającego od powodów na rzecz pozwanego koszty postępowania w kwocie 120 zł. Powodowie domagali się także zasądzenia na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powodowie podali, że postanowieniem z dnia 25 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od powodów na rzecz pozwanego kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w sprawie XV Ns 397/14. Wskazano także, że temu orzeczeniu w dniu 02 lutego 2015 r. nadano klauzulę wykonalności. Powodowie podali, że następnie pozwany złożył wniosek do Komornika Sądowego o wszczęcie egzekucji. Pismem z dnia 02 czerwca 2015 r. Komornik Sądowy zawiadomił pozwanych o wszczęciu wobec nich egzekucji w celu wyegzekwowania kwoty 120 zł

tytułem zasądzonych kosztów postępowania i kwoty 81 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z nadaniem klauzuli wykonalności.

Powodowie podnieśli, że uregulowali na rzecz pozwanego kwotę 120 zł przekazem pocztowym w dniu 08 stycznia 2015 r., a tę należność odebrała żona pozwanego w dniu 12 stycznia 2015 r.

Powodowie wskazali także, że podstawę ich żądania w tej sprawie stanowił przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Pozwany W. K. w odpowiedzi na pozew uznał w całości powództwo. Nadto pozwany wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu. Pozwany domagał się także zasądzenia w tej sprawie od powodów solidarnie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, że w niniejszej sprawie nie dał podstaw do wytoczenia powództwa. Pozwany podał, że tytuł wykonawczy znajdował się w sprawie egzekucyjnej Km 2317/14, a zatem pozwany w dniu wniesienia pozwu nie dysponował tym tytułem. Nadto wskazał, że w dniu 09 września 2015 r. Komornik Sądowy skierował do stron informację, że postępowanie będzie umorzone z uwagi na jego bezskuteczność. Wskazał także, że postępowanie zostało umorzone postanowieniem z dnia 11 stycznia 2016 r., a zatem po wniesieniu pozwu w tej sprawie.

W ocenie pozwanego, powodowie wnieśli pozew przedwcześnie, nie dając mu możliwości zwrócenia tytułu wykonawczego. Pozwany wskazał, że w tej sprawie zostały spełnione przesłanki wynikające z przepisu art. 101 k.p.c.

Pozwany wskazał, że przy pierwszej czynności procesowej uznał powództwo, a także nie dał powodu do wytoczenia powództwa z przyczyn od siebie niezależnych. Pozwany oczekiwał bowiem na umorzenie postępowania egzekucyjnego, nie żądając wszczęcia egzekucji z innych składników majątkowych. Nadto wskazał, że nie miał możliwości zwrotu tytułu wykonawczego, skoro nie był w jego posiadaniu.

Sąd ustalił, co następuje:

Postanowieniem z dnia 25 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku zasądził od uczestników postępowania A. W. i T. W. na rzecz wnioskodawcy W. K. kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, sygn. akt XV Ns 397/14. To postanowienie zostało zaopatrzone w klauzulę wykonalności w dniu 02 lutego 2015 r.

(dowód: postanowienie z dnia 25 listopada 2014 r. wraz z klauzulą

wykonalności z k. 41 akt)

W dniu 08 stycznia 2015 r. T. W. i A. W. przekazem pocztowym zapłacili W. K. kwotę 120 zł. Należność odebrała żona W. K. w dniu 12 stycznia 2015 r.

(bezsporne)

W. K. złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego celem wyegzekwowania zasądzonych na jego rzecz kosztów postępowania w kwocie 120 zł oraz kosztów związanych z nadaniem klauzuli wykonalności w kwocie 81 zł.

Pismem z dnia 02 czerwca 2015 r. Komornik Sądowy M. B. zawiadomił dłużnika T. W. i A. W. o wszczęciu przeciwko nim egzekucji.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne w istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kwestiach pozostawały bezsporne.

W przedmiotowej sprawie powodowie domagali się pozbawienia wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku z dnia 25 listopada 2014 r. (sygn. akt XV Ns 397/14)

zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 02 lutego 2015 r. zasądającego od powodów na rzecz pozwanego koszty postępowania w kwocie 120 zł.

Powodowie podawali, że w dniu 08 stycznia 2015 r. uregulowali należność na rzecz pozwanego przekazem pocztowym. Wskazali także, że ta należność została odebrana przez żonę pozwanego w dniu 12 stycznia 2015 r. Powodowie podnosili, że miało to miejsce przed zaopatrzeniem tytułu w klauzulę wykonalności oraz przed wszczęciem przeciwko nim postępowania egzekucyjnego.

Zgodnie z treścią przepisu art. 840 k.p.c. dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym nie będącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie;

3) jeżeli małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c., wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść.

Powództwo przeciwegzekucyjne jest merytorycznym środkiem obrony przeciwko niezgodnej z prawem egzekucji, zarówno co do jej zasadności, jak i dopuszczalności. Dłużnik wnosząc powództwo przeciwegzekucyjne powinien sprecyzować w pozwie o jaki tytuł wykonawczy chodzi oraz w jakim zakresie domaga się pozbawienia czy ograniczenia jego wykonalności. Żądanie dłużnika może dotyczyć jedynie pozbawienia lub ograniczenia wykonalności tytułu wykonawczego, a nie uchylecia klauzuli wykonalności.

Powództwo z przepisu art. 840 k.p.c., jako środek merytorycznej obrony dłużnika, pozwala na zakwestionowanie wykonalności tytułu wykonawczego w drodze badania zasadności i wymagalności obowiązku objętego tym tytułem i w konsekwencji musi być oparte na przyczynach materialnoprawnych wymienionych w punktach 1 – 3 przytoczonego powyżej przepisu.

Twierdzenia prezentowane w niniejszej sprawie przez powodów wskazują, iż podstawy prawnej wniesionego przez nich powództwa przeciwegzekucyjnego należałoby upatrywać w przepisie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Wskazać w tym miejscu trzeba, iż przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. W związku z powyższym rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m. in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada).

W przedmiotowej sprawie w świetle twierdzeń prezentowanych przez powodów nie było wątpliwości, iż zobowiązanie powodów wobec pozwanego rzeczywiście wygasło. Podkreślenia wymaga to, że pozwany nie kwestionował tej okoliczności i w odpowiedzi na pozew uznał powództwo w całości.

Podnieść w tym miejscu jeszcze trzeba, że przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. odnosi się tylko do zdarzeń powstałych po powstaniu tytułu egzekucyjnego, a zarzut wykonania zobowiązania może dotyczyć tylko okresu po powstaniu tego tytułu, a gdy tytuł egzekucyjny stanowi orzeczenie sądowe – okresu po zamknięciu rozprawy.

W tym stanie rzeczy powodowie w niniejszej sprawie mogą skutecznie powoływać się na to, iż ich zobowiązanie wobec pozwanego wygasło w całości. W świetle okoliczności tejsze sprawy nie budzi bowiem zastrzeżeń to, iż zostało ono przez powodów na rzecz pozwanego spełnione.

Mając na uwadze powyżej przedstawione okoliczności i rozważania Sąd uznał, że powództwo wniesione przez powodów była zasadne i jako takie zasługiwało na uwzględnienie.

W tym stanie rzeczy Sąd pozbawił wykonalności w całości tytuł wykonawczy w postaci postanowienia wydanego przez Sąd Okręgowy w Gdańsku z dnia 25 listopada 2014 r. (sygn. akt XV Ns 397/14), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 02 lutego 2015 r., zasądzającego od powodów na rzecz pozwanego koszty postępowania w kwocie 120 zł. Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

O kosztach procesu w niniejszej sprawie orzeczono na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. – zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Powodowie wygrali niniejszą sprawę w całości i związku z tym pozwany był zobowiązany zwrócić im poniesione przez nich koszty procesy.

Na koszty procesu poniesione przez powodów składały się: opłata sądowa w kwocie 30 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 120 zł (ustalone w oparciu o przepis § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – Dz. U. nr 1804/2015), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł i koszty dojazdu na rozprawę własnym pojazdem przez pełnomocnika powodów w kwocie 76,90 zł – tj. w kwota w łącznej wysokości 243,90 zł.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że w przedmiotowej sprawie nie było podstaw do zastosowania regulacji wynikającej z przepisu art. 101 k.p.c.

Przepis art. 101 k.p.c. stanowi, że zwrot kosztów należy się pozwanemu, pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

Wskazany wyżej przepis statuuje zasadę zawinienia, która jest odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

Po pierwsze, pozwanemu należy się zwrot kosztów procesu, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy, tj. nie odmawiał ochrony prawa powoda przed wszczęciem postępowania i gdyby wiedział o żądaniu powoda, to by je uwzględnił.

Po drugie, koniecznym warunkiem przyznania pozwanemu kosztów jest uznanie przy pierwszej czynności procesowej żądania pozwu.

Dodać jeszcze trzeba, że przepis art. 101 k.p.c. nie ma zastosowania w tych wypadkach, w których osiągnięcie skutku prawnego może nastąpić tylko przez wytoczenie powództwa, choćby zamiary stron były całkowicie zgodne.

Wskazać w tym miejscu trzeba, że jeżeli zachodzą okoliczności stanowiące podstawę powództwa opozycyjnego wskazanym w przepisie art. 840 k.p.c., sam fakt dysponowania przez wierzyciela tytułem wykonawczym, który może stanowić podstawę egzekucji, daje dłużnikowi powód do wytoczenia sprawy w rozumieniu przepisu art. 101 k.p.c. Jeżeli w takiej sytuacji powództwo zostaje wytoczone przez dłużnika i w toku procesu wierzyciel wydaje dłużnikowi sporny tytuł wykonawczy, to dłużnik zasadnie może domagać się zasądzenia kosztów procesu na podstawie przepisu art. 98 k.p.c., podnosząc, że zaspokojenie roszczenia nastąpiło na skutek wytoczenia powództwa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 06 grudnia 2012 r., sygn. akt IV Cz 121/12, opublikowane w bazie prawnej LEX nr 1288733).

Podkreślenia wymaga to, że w przedmiotowej sprawie osiągnięcie zamierzonego przez powodów skutku prawnego mogło nastąpić jedynie w drodze wytoczenia powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego. Z tegoż względu Sąd w tej sprawie nie mógł zastosować regulacji przewidzianej w przepisie art. 101 k.p.c.

Nadto w tejże sprawie nie było podstaw do oparcia rozstrzygnięcia o kosztach procesu na podstawie przepisu art. 102 k.p.c. – tj. zgodnie z zasadą słuszności.

Zastosowanie przepisu art. 102 nie wymaga osobnego wniosku od strony przegrywającej. Powinno ono być ocenione w całokształcie okoliczności konkretnego przypadku, z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego. Przepis art. 102 k.p.c. nie konkretyzuje pojęcia „wypadków szczególnie uzasadnionych”, zatem ich kwalifikacja należy do Sądu, który po uwzględnieniu całokształtu okoliczności konkretnej sprawy, winien kierować się własnym poczuciem sprawiedliwości.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie nie zachodził wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu wskazanego wyżej przepisu. Sąd miał bowiem na uwadze czas jaki upłynął od momentu dokonania zapłaty przez powodów (początek stycznia 2015 r.) do momentu złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji przez pozwanego i zawiadomienia o tym powodów (czerwiec 2015r.). Z tego wynika, że był to okres prawie pół roku, a mimo to powodowie zostali narażeni na wszczęcie przeciwko nim egzekucji celem wyegzekwowania należności, która została już zapłacona. Nadto Sąd nie zgadza się z twierdzeniami pozwanego, iż nie dysponował o tytułem wykonawczym, ponieważ tytuł był złożony u Komornika. Podkreślenia wymaga bowiem to, iż to wierzyciel jest dysponentem postępowania egzekucyjnego, a nie Komornik Sądowy.

Z tegoż względu w tejże sprawie nie było uzasadnionych i przekonujących podstaw do zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. i w konsekwencji odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu poniesionymi przez powodów.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd orzekający uznał, że w niniejszej sprawie zasadnym i słusznym będzie rozstrzygnięcie o kosztach procesu na podstawie przepisu art. 98 k.p.c., tj. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu – o czym orzeczono w pkt II wyroku.